

بررسی نقش و اهمیت تفکر انتقادی در مدارس ابتدایی

فریده فتحی، زهرا دانش، سعادت دانش، مریم فتحی

- ۱- کاردانی آموزش ابتدایی، آموزگار ابتدایی، آموزش و پرورش شهرستان مریوان
- ۲- کارشناسی آموزش ابتدایی، آموزگار ابتدایی، آموزش و پرورش شهرستان مریوان
- ۳- کاردانی آموزش ابتدایی، آموزگار ابتدایی، آموزش و پرورش شهرستان مریوان
- ۴- کاردانی آموزش ابتدایی، آموزگار ابتدایی، آموزش و پرورش شهرستان مریوان

چکیده

در جوامع انسانی نهاد آموزش و پرورش از اهمیت ویژه ای برخوردار است. این نهاد از مهم ترین عوامل رشد اجتماعی، اقتصاد و تربیتی در هر جامعه است و عامل رشد آگاهی و ساماندهی نیرو انسانی برای رشد و توسعه جوامع، نظام آموزش و پرورش است. مهمترین یافته و دستاورد متخصصان تعلیم و تربیت و روانشناسان علوم تربیتی که اکنون به حوزه وسیعی از پژوهش ها و مطالعات تبدیل شده است، این بوده که یادگیری، آموختنی است و موفقیت در تحصیل و زندگی اجتماعی بستگی به آموختن شیوه ها موثر یادگیری داشته و ظرفیت این یادگیری در بسیار از محصلین و دانش آموزان که ضعیف یا ناموفق قلمداد شده اند، وجود دارد. با توجه به ضرورت اهمیت این مسئله محقق در این پژوهش به بررسی نقش و اهمیت تفکر انتقادی در مدارس ابتدایی پرداخته است. برای این منظور از روش کتابخانه ای و مروری بر تحقیقات قبلی استفاده شده است. نتایج تحقیق نشان داد که تفکر انتقادی به دانش آموزان کمک می کند تا انتخاب های دشوار داشته باشند و این مساله موجب می شود تا در مقابل مسائل بی شماری که در مقابلشان قرار می گیرند، از سبک های حل مساله ی مناسب استفاده کنند.

کلمات کلیدی: تفکر انتقادی، دانش آموزان، معلمان، دوره ابتدایی.

۱- مقدمه

در این تحقیق سعی می شود به بررسی اهمیت و ضرورت آموزش و پرورش تفکر انتقادی در مدارس ابتدایی پرداخته شود، در بعضی از مدارس تنها بر شیوه ی خواندن و نوشتن دانش آموزان تاکید می کنند، در حالی که این برای تعلیم و تربیت پویا و زیرساختی کافی نمی باشد، بلکه باید در مقاطع مختلف تحصیلی، علی الخصوص دوره ابتدایی به تقویت و پایه گذاری فکری دانش آموزان پرداخته شود که در آینده بتوانیم جامعه ای مملو از نیروی انسانی توانمند و دارای افکار پرورده داشته باشیم، حال تفکر انتقادی، موضوعی مهم و اساسی در آموزش نوین است. همه ی مدرسان و مدارس مایلند تفکر انتقادی را به فراگیرانشان یاددهند. بسیاری از مراکز آموزشی امیدوارند، مدرسانشان از راهکارهای تدریس مهارت های تفکر انتقادی آگاه شوند و همچنین با بعضی از مشکلات، مهارت های تفکر انتقادی فراگیران را محک بزنند و با توجه به اینکه آموزش و پرورش تنها نهادی می باشد که سهم بیشتری از هر نهاد دیگری در شکل دادن به افکار و خلاقیت نیروی انسانی را دارد؛ به نوعی که آموزش و پرورش همانند تکه مومی می تواند به هر نحوی که اراده کند به افعال و افکار دانش آموزان شکل دهد. در این تحقیق نیز سعی به واکاوی نقش آموزش و پرورش تفکر انتقادی در مقطع ابتدایی را داریم، زیرا مقطع ابتدایی نقش پایه ای، زیربنایی و زیرساختی را دارد و هر امر مثبتی که در آن تحقق پذیرد موجب سرمایه گذاری در آینده می گردد. ماحصل تحقیق را می توان اینگونه بیان نمود که دانش آموزان مقطع ابتدایی همانند لوح سفیدی هستند که می توان هر عبارتی را بر روی آن نوشت در زمینه ی آموزش و پرورش تفکر انتقادی در مقطع ابتدایی موجب می گردد در کودکان این پروسه